מב א מיי׳ פ״י חהלרוח מקי ממון הלכה ט

מתנ נושיו מה:

סמג שם: מד ג מיי שם הלכה א

והלכה ב סמג שם: מה ד מיי שם פי״ל הלכה א סמג עשין

סו: מו הוזחטיכמיי

שם פ"י הלכה ג סמג

שין סח ועי׳ בת״ת: ל תיי׳ שם פי״ה הלכה

ט ופ"ד מהל' מאכלות

אסורות הלכה כב סמג

לאוין קלה ועשין סח:

מח מ מיי פ״ח מהל׳

מטכנות הסורות הלכה טו סמג לאוין קלט: מש ג מיי' פ"י מהלכות

נ"ז הלכה ד:

מאכלום

מא.

כל.], ט נעיל כ... ד) פסחים כב: קדושין נו:, ס) פסחים כא: ע"ש קדושין ס ט) פסמים כמו. עי ש קמים, נו: חולין קיד:, ו) [עי' רש" נו: ד״ה לגרו. י) ל"ל בבת, ה) [ע"ב ודף מב.], ט) [דברים יד], י) [ד"ה אלמא], כ) [ד"ה .[63]

תורה אור השלם ו. וכי יגח שור את איש או אָת אִשְׁה וְמֵת סְקּוֹל יִסְקֵל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָבֵל אָת בְּשְׁרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר

הגהות הב"ח (א) גם' מה לי קטלה בקרנא מה:

גליון הש"ם

נכז' כנוז שהרג ג' בהמות.

עי׳ לעיל דף לז ע״א תום׳ ד״ה רב זכיד: תום׳ ד״ה

מאחר וכו' דכה"ג לא הוי

מועד לאדם. עיין לקמן דף מד ע"ל תום׳ ד"ה והל תם הוא המקשן וכו':

א] תום' ד"ה איני יודע וכו׳. וא״ת אלטריך לבן פקועה. עי׳ שיטה מקובלת

הנהות מהר"ב

רנשבורג

רבינו חננאל כמאן דקטלה דמי. הקשה רבינו חננאל ז״ל כיון דקטלה לה בי דינא לאתתא אלמא מדעתה רבעה, וכיון דהכי הוא אמאי קאמר דכמאן דקטלה איהו דמי, והא דגרמה אנפשה איהי דגרמה אנפשה דאחתתיה עלה. ואיכא למימר תחילתה באונס וסופה ברצוז. ומשום הכי הא דרכא דאמר בכתובות טעמא יצר אלבשה. איכא טענה איבו איבשון, איכא למימר דלא סבירא ליה האי מימרא. אי נמי כי אמר רבא דוקא אדם דמינה הוי ואמשיכא אבתריה, אבל גבי בהמה לא וכיון דאיכא רצון קטלינן להו לתרווייהו. במאי פליגי ברגל שדרסה על גבי תינוק בחצר הניזק. לאביי משלם כופר, לרבא לא משלם כופר. פר״ח ראליבא דר׳ שמעון קאמר כדמוכחא שמעתא. שור שנגח את האדם ומת מועד משלם את הכופר ותם פטור מן הכופר, וזה וזה

חייבין מיתה.

בבן וכן בבס. בן קטן וחינוקת קטנה חייב עליהן סקילה וכופר כגדולים: גבו׳ שחמדוהו לשלשה בני דרבעה וקטלה ודקא קשיא לך מה לי קטלה אדם. שרץ אחריהן זה אחר זה ש בקרנים מה לי קמלה ברביעה *קרן כוונתו ₪ וברחו מפניו ואמדו שאם לא ברחו להזיק האי כוונתו להנאת עצמו הוא במאי היה הורגן: שסיכן ג' בני אדם. פליגי יברגל שדרסה על גבי תינוק בחצר לפיכך לא נסקל בשנים הראשונים הניזק לאביי ימשלם כופר לרבא לא משלם וכשנגח שלישי מתו כולם הלכך כופר תניא כוותיה דרב שור האיצטדיו אינו משלם עליו כופר: הוי מועד לאדם. בתמיה: אטרפה לא קטלינן ליה חייב מיתה וכשר לגבי מזבח מפני שהוא דגברא קטילא קטיל: הוי מועד כמעושה: מתני ישור שנגח את האדם בתמיה: דקטל וערק לשלם. ומת מועד משלם כופר ותם פמור מן הכופר לאגמא. לאחר שהעידו בו ברח: וזה וזה חייבין מיתה וכן בבן וכן בבת נגח שהוומו זוממי זוממין. כשנגח ב׳ עבד או אמה ינותן שלשים סלעים ביז שהוא נגיחות ראשונות והעידו בו ב' כיתות יפה מאה מנה ובין שאינו יפה אלא דינר עדים באו כת אחת והזימום ופטרוהו אחד: גמ' וכי מאחר דמתם קטלינן ליה וכשנגח נגיחה שלישית והעידו בו מועד היכי משכחת לה אמר רבה הכא באתה כת המומת להזימן והוומה במאי עסקינן כגון שאמרוהו לשלשה בני אותה הכת אף על הזמות ראשונות ונמנא השור מועד ומשלם כופר על אדם רב אשי אמר אומדנא לאו כלום הוא השלישית: הניחה חי לייעודי חורה אלא הכא במאי עסקינן ייכגון שסיכן לשלשה בעינן. ג' ימים דכתיבי בקרא: שפיר. הרי נגח שלש נגיחות בג' בני אדם רב זביד אמר יכגון שהרג שלשה בהמות ומועד לבהמה הוי מועד לאדם אלא ימים ואע"ג שלא נתקיימה העדאתו אמר רב שימי יכגון שהרג שלשה עובדי אלא שבכת אחת לא איכפת לן: אלא כוכבים ומועד לעובדי כוכבים הוי מועד אי לייעודי גברא בעינן. שלשה לישראל אלא אמר רשב"ל יכגון שהרג שלשה ימים: אמר לא הוה ידענא. ב׳ נגיחות הראשונות דאינטריה שהמזימין בני אדם מרפה ומועד למרפה הוי מועד לשלם הטעוני: גביה הוה קאי. שהמזימין אלא אמר רב פפא "דקמל וערק לאגמא העידו דגביה הוה קאי וראה דקטל וערק לאגמא רב אחא בריה דרב איקא בנגיחותיו: רבינה המר. משכחת לה אמר כגון שהוזמו זוממי זוממין הניחא אי דלא נסקל בשתים הראשונות כגון לייעודי תורא בעיגן שפיר אלא אי לייעודי י שהעדים המעידים עליו אין מכירין גברא בעינן מימר אמר ליה לא הוה ידענא כגון את השור ובג׳ הוכר: מאי הוה ליה. ראמרי כל אימת דקטיל תוריה גביה הוה לבעלים למיעבד ואמאי מחייבת ליה קאי ירבינא אמר במכירין את בעל השור כופר: לחחר שנגמר דינו. דהכי משמע קרא משבא שור לידי סקילה ואין מכירין את השור מאי ה"ל למעבד יסקל ושוב לא יאכל את בשרו: משום דאמרי ליה תורא נגחנא אית לך להיכא דסקליה מסקל. ואתא לא בבקרך יאיבעי לך נמורי כולי בקרך: וזה יאכל לאוסרו בהנאה וכדרבי אבהו וזה חִייבין מִיתה כו': יּת״ר ממשמע שנאמר ונקי מבעיא ליה לדרשה אחריתי יסקל יסקל השור איני יודע שגבילה היא ונבילה אסורה באכילה מה ת"ל לא יאכל לחצי כופר ולדמי ולדות כדלקמן ש: כדרך שפרט לך בנבילה. שכתב לך את בשרו למגיד לך הכתוב שאם שחמו בה לא תאכלוש והולרך הכתוב לפרש לך בה היתר הנאה לגר אשר לאחר שנגמר דינו אסור באכילה אין לי אלא בשעריך וגו' אלמא לא תאכלו איסור באכילה בהנאה מנין ת"ל יובעל חשור נקי הנאה הוי משמע: ה"מ. דמפיק מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם קרא לאיסור הנאה בלשון אכילה שאומר לחבירו יצא איש פלוני נקי מנכסיו היכח דנפיק לן חכילה והנחה מלח ואין לו בהם הנאה של כלום וממאי דלא יאכל. אגב דמורי לן נמי אאכילה יאכל את בשרו להיכא דשחטו אחר שנגמר מפיק ליה בלשון אכילה: אבל הכא דינו שאסור באכילה אימא דהיכא דשחמו דאכילה נפקא לן מסקול יסקל. אי להנאה גרידתא אתא לכתוב לא לאחר שנגמר דינו שרי באכילה הוא והאי יהנה: אי נמי. אפילו לדידך לכתוב לא יאכל את בשרו להיכא דסקליה מסקל לא יאכל ותו לא: את בשרו למה לי. אלא לאו לאשמועינן אע"ג דעבדיה

כעין בשר שחוטה בהכשר אסור

באכילה ובהנאה דהשתא אלטריך

ליה לקרא לאפוקי בלשון אכילה:

אימא ה"מ. דאסור אם שחטו:

היכא

א ולפיל פון, גם ולפיל בחלר הניוק. דחילו ברה"ר אין חייב ברגל לדברי הכל דכתיב ושמות כבן במוח כבן במוח מוח פשע השור היא הרגה עלמה כבן. גם לפיל פדי, בשדם אחר בת' החא ודם בין לאבני משלה ביותר אח"ה שלא ברביי בשדה אחר בפ' קמא (דף ג:): לאביי משלם כופר. אע"פ שלא נתכוון להזיק דהא אוקי דרבעה ולא קטלה הא קטלה משלם כופר: בותבי׳ ווה ווה חייבין מיחה. דבתם נמי כתיב נשמות כאן סקל יסקל: וכן נערה (דף נא:) תחילתה באונס וסופה ברצון דמותר היינו כמאן דקטלה דמי קמ"ל רבא אמר לעולם

שהרי הביאתו עליה וי"ל כמו שפירש ר"ח שקפץ עליה השור לרבעה ואלבשה בה ילרה ונתרלה ואפילו למ"ד בכתובות פ" תחילת ביאה באונס אבל הכא תחילת ביאה זו ברצון ואסורה לכ"ע וה"ה שנהרגה: הא אין בוונתו להזיה. ואע"ג דכשכשה באמתה מבעיא בפ׳ כילד הרגל (לעיל דף יט:) לפי שיש שם שינוי קלת ודמי טפי לקרן אבל רביעה לאו שינוי הוא ולא דמי לקרן

וכשן גמורה היא שמוקת ע"י אכילה: ברגל שדרסה. שן הוה שייך למנקט הכא אלא אגב דנקט רגל ספ"ב (דף כו.) נקטיה הכא: לרבא דא משלם כופר. אליבא דהך ברייתא קאמר כדפי׳ בספ"ב (דף כו. י): מאחר דמתם קשלינן בו'. לא מצי לאוקמי כגון שבשלש נגיחות ראשונות נתכוון להרוג הבחמה והרג את האדם ° דכה"ג לא הוי מועד לאדם הואיל ולא נתכוון לאדם וגם בהרג ג' פעמים על פני בעליו לא הוי מועד כדאמרינן בפרק שני (דף כד.) אין השור נעשה מועד עד שיעידו בו בפני בעלים ובפני ב"ד: **כגון שאמדוהו לג' בני** אדם. כולה סוגיא מוכחא דלא מיחייב בשלישי נ"ש כדפרישית בפ"ב (לף כל.ל): איני שהיא נבילה. אן וא״ת אנטריך לבן פקועה לרבנן דרבי מאיר דלא בעי שחיטה (חולין דף עד.) וכ"ת דלח חקרי שור הא לענין פטר חמור מקרי שה בפ"ק דבכורות (דף יב.) ובפרק בהמה המקשה (חולין דף עד:) ואפילו שחוט מוכח ביומה (דף מט: נ.) דמקרי פר וכ"ש בן פקועה וי"ל בלאו הכי פריך שפיר ולפי המסקנא ניחא דנפקא לן מבשרו אע"ג דשחטיה ועבדיה כעין נשר: והאי לא יאכל להיכא דסקליה מסקל דאסור בהנאה. וצעל השור נקי להנאת עורו וכי תימא לשתוח מלא יאכל אם כן לא הוה מוקמינן נקי אלא להנאת בשר דוקא:

בדרבי אבהו. לרווחה דמלתה נקט דבלאו רבי אבהו לא הוה מצי למימר אלא להנאה דלאכילה לא זריך:

בל מקום שנאמר לא יאכל. ואס תאמר חמץ בפסח הנאתו יהיה בכרת דכתיב כי כל אוכל חמץ ונכרתה וכ״ת הכי נמי א״כ בפרק כל שעה (פסחים דף כג:) דבעי מאי איכא בין חזקיה לרבי אבהו הוה ליה למימר דהא איכא בינייהו וי"ל דלא יאכל או לא תאכל ילפינן מלא תאכלו אבל כי כל אוכל מלא תאכלו לא ילפינן:

רבי האמר בהנאה הוא כדר' אבהו הדאמר רבי אבהו אמר ר' אלעזר "כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה במשמע עד שיפרט לך הכתוב כדרך שפרט לך בנבילה ילגר יבנתינה ולעובד כוכבים במכירה אמרי הני מילי היכא דנפיק ליה איסור אכילה ואיסור הנאה מקרא מלא יאכל אבל הכא דאיםור אכילה מסקל יסקל נפקא אי סלקא דעתך האי לא יאכל את בשרו איסור הנאה הוא נכתוב רחמנא לא יהנה אי נמי לא יאכל את בשרו למה לי דאף על גב דעבדיה כעין בשר דשחמיה אסור מתקיף לה מר זומרא אימא הני מילי

היכא גופיה אינטריך ולהיכא דשמטה (שם). אי גמי. לכמוב לא יאכל. ולשמוק, את גשרו למה לי (שם). אימא הגי מילי. דאשמעינן קרא דאפילו שחטו אסור (שם)

מוסף רש"י איני יודע שנבילה היא. הואיל וסקלו, ונבלה כבר למדנו מלא תאכלו כל נבלה שאמורה באכילה וקדווויו שנגמר דינו אסור באכילה. ותרתי לשמעינן קרא, סקול יסקל השור ואם נשחט לא יאכל (שם) והכי אמר הרא סהול יסהל השור ואם לא סקלו אעפ" לא יאכל את בשרו (פסחים בב:). נקי מנכסיו. חסר יידה לא:). להיכא דסקליה מסקל דאסור בהגאה הוא. ולאסריה נהנאה אתא, דלא יאכל נהנחה משח, דנח יחכנ משמע איסור הנאה כדרבי אבהו, דמנבילה לא נפקא לן בה איסור הנאה, שהנבילה פרט בה הכתוב היתר הנאה. ולהכי כתיב הימר הנחה, ונהכי כמיב בדידיה בהדיא לא יאכל ולא פרט אחריו הימר, ובעל השור נקי לדרשא אחרינא אתא לחלי כופר ודמי ולדות כללקמן (קדושין נו:). עד כדלקנון שיפרט לך יי שפרט שפרט בייבה הכתוב בנבילה. דמדאינטריך לפרש בנבילה לגר אשר בשעריך תתננה בשעריך תתונה וחכנה למשרייה בהנאה, ולא נכתב בו אלא לא תאכלו, שמע כו מנה לא תאכלו איסור מינה לא תאכלו איסור הנאה הוא (שם ובעי"ז פסחים כא:) שאע"פ שלא בחדים באו) שמע פ שנמ כתב לך אלא לא תאכל, הוצרך לפרש בה היתר הנאה הא כל מקום שלא פירש לך בה היתר במשמע איסור הנאה מלא מאכל (חוליו קיד:). לגר בנתינה ולעובד כוכבים ל"ג במילתיה במכירה, ל"ג במילתיה דרבי אבהו, דאי הוה סבירא ליה דברים ככתבן דוקא תו לא מצי יליף מיניה דהיכא דלא פרט היתר ליתסר, דהאי דנבלה לאו אתי להיתר הנאה אלא לאשמועינן דחילופא אסור (קדושין נו:). הגי מילי. דשמעינן איסור הנאה מלשון אכילה, היכא דנפקא מלשון אכינה, היכנו ..... לן איסור אכילה מיניה, דחדוני ליה נמי כן סיטות מכינה ליה נמי לחזהורי אאכילה, כלל כל סנאות בלשון יאכל איסור הנאה נמי משמע, אבל הכא דאיסור אכילה מקרא אחרינא נפיק ולא הולרך זה אלא להנאה, למה לי לאפוחי הנאה לאפוקי הנאה בלשון אכילה, ליכתוב לא יהנה. אלא ודאי לאכילה